

JAPANIN OHJUSPUOLUSTUSJÄRJESTELMÄ: SYYT JA SEURAUKSET

Yhteenveto Ulkopoliittisen instituutin Briefing Paperista numero 53

Japanissa rakenteilla olevaa ohjuspuolustusjärjestelmää on perusteltu Pohjois-Korean ohjus- ja ydinohjelmien muodostamalla uhalla. Japani on kiistatta Pohjois-Korean ohjuskantaman piirissä ja näin teoreettisen uhan alla. Ohjusiskun seuraukset olisivat kuitenkin Pohjois-Korean hallinnolle niin kohtalokkaat, ettei se provosoimattomana hyökkäisi. Toisaalta Japanin tuntuvat ja jopa ylenpalttiset sijoitukset puolustukseen ohjushyökkäyksen varalle ovat omiaan yllyttämään Pohjois-Korean hallintoa ajamaan yhä jyrkempää ulkopoliittista linjaa.

Japanin ohjuspuolustusjärjestelmää rakennetaan japanilais-amerikkalaisena yhteishankkeena, sillä Japanin puolustuksen tehostaminen on maahan sijoitettujen yhdysvaltalaisjoukkojen kannalta suotavaa. Ohjuskilven uloin kerros on mobiili ja tekee siitä käyttökelpoisen myös muualta kuin Pohjois-Korean suunnalta laukaistavien ohjuksien varalle. Näin ollen se vahvistaa Japanin ja Yhdysvaltain otetta läntisellä Tyynenmeren alueella. Tämä kiihdyttäne Kiinan – ja vastaisuudessa mahdollisesti myös Venäjän – pyrkimyksiä edistää asemiaan alueella entistä järeimmin varusteluin.

Ohjuskilpi on vain yksi esimerkki Japanin rohkaistuneesta puolustuspolitiikasta. Kilvestä seuraa Itä-Aasian turvallisuustilanteen kiristyminen ja alueen maiden välistä vastakkainasettelua. Tämä puolestaan karsii Japanin diplomaattista pelivaraa ja vaikeuttaa Japanin muita turvallisuuspoliittisia aloitteita, joita ovat ensisijaisesti Itä-Aasian turvallisuusarkkitehtuuria säätelevän instituution perustaminen ja pysyvä jäsenyys YK:n turvallisuusneuvostossa.

Ohjuskilven puolestapuhujat pitävät sen toteutumista oleellisena eleenä Japanin ja USA:n liittolaisuuden jatkuvuudelle ja näkisivät projektin kaatumisen merkinä maiden suhteiden huonontumisesta. Obaman hallinnon ja Japanissa valtaan nousseen demokraattipuolueen välillä on esiintynyt aiempaa enemmän kädenvääntöä, mutta maiden taloudelliset ja strategiset intressit ovat edelleen pitkälti yhtenevät eikä niiden suhteiden kehityksen suunta ole kiinni ohjuskilven toteutumisesta.